

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG.410.6.1.2023

Jarosław Pasterski
Komendant Wojewódzki Policji w Gorzowie Wlkp.

Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wlkp.
ul. Kwiatowa 10
66-400 Gorzów Wlkp.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/029 – Funkcjonowanie posterunków policji

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wlkp. (dalej: <i>Komenda</i> lub <i>KWP</i>)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jarosław Pasterski, Komendant Wojewódzki Policji w Gorzowie Wlkp., od dnia 29 czerwca 2020 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Jarosław Pasterski, pełniący obowiązki Komendanta Wojewódzkiego Policji, od dnia 9 maja 2020 r. do dnia 28 czerwca 2020 r. Helena Michalak, Komendant Wojewódzki Policji, od dnia 25 lipca 2018 r. do dnia 8 maja 2020 r. Krzysztof Sidorowicz, pełniący obowiązki Komendanta Wojewódzkiego Policji, od dnia 22 czerwca 2018 r. do dnia 24 lipca 2018 r. Jarosław Janiak, Komendant Wojewódzki Policji, od dnia 3 lutego 2016 r. do dnia 21 czerwca 2018 r. Sebastian Banaszak, pełniący obowiązki Komendanta Wojewódzkiego Policji, od dnia 25 grudnia 2015 r. do dnia 2 lutego 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Organizacja posterunków policji na obszarze KWP. 2. Nadzór nad funkcjonowaniem KPP i efektami działań służby prewencyjnej i kryminalnej.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2023 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie o ile mają one związek z kontrolowaną działalnością.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontroler	Anna Huziej, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli numer LZG/67/2023 z dnia 3 lipca 2023 r. (akta kontroli str. 1-3)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W KWP prawidłowo weryfikowano zmiany organizacyjne pod kątem spełniania wymogów formalnych, w tym zapewnienia wymaganej liczby i rodzajów etatów funkcjonariuszy w posterunku policji oraz jego struktury etatowej. Dodatkowe etaty otrzymane na rzecz odtworzonych/utworzonych posterunków zostały skierowane do jednostek, dla których zostały pozyskane. W KWP podejmowano działania mające na celu zapewnienie właściwych warunków służby i przyjęć interesantów.

Projekty Regulaminów Komend Powiatowych Policji³, w których określano zadania tworzonego posterunku były opiniowane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Komendant Wojewódzki Policji oszacował skutki finansowe zmian kadrowych związanych z tworzeniem posterunków Policji oraz koszty dotyczące m.in. remontów i wyposażenia posterunków. KWP podejmowała działania mające na celu zapewnienie spełniania wymogów w zakresie standardów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych posterunków Policji. Komendant Wojewódzki Policji skutecznie pozyskiwał wsparcie zewnętrzne dla utworzonych/odtworzonych posterunków Policji.

Komendant Wojewódzki Policji prawidłowo sprawował nadzór nad podległymi jednostkami (w tym posterunkami) wykorzystując w tym celu dane wynikające z dostępnych systemów informatycznych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Organizacja posterunków Policji na obszarze komendy wojewódzkiej Policji

1.1 Uwarunkowania prawne i kadrowe tworzenia posterunków Policji w podległych KPP

Opis stanu faktycznego

1.1.1. W latach 2016-2023 na terenie działania KWP odtworzono trzy zlikwidowane posterunki Policji (dalej: *PP*) i utworzono dwa nowe *PP*⁵. Przyczyną powyższych działań były m.in.: oczekiwania lokalnej społeczności poparte analizą bezpieczeństwa oraz przeprowadzone konsultacje z samorządem, a także usprawnienie realizacji podstawowych zadań Policji, poprawa czasu reakcji i relacji ze społecznością lokalną. Ponadto KWP pozytywnie zaopiniowała wniosek z dnia 19 listopada 2021 r. dotyczący odtworzenia *PP* w Słońsku, a Komenda Główna Policji wyraziła zgodę na kontynuację działań zmierzających do otworzenia tego *PP* (rozpoczęto prace związane z budową siedziby *PP*, obecnie trwają prace nad projektem technicznym i wykonawczym, planowany termin oddania budynku do użytkowania listopad 2024 r.).

(akta kontroli str. 4-16)

1.1.2. Komendant Wojewódzki Policji w latach 2016-2023 nie opracowywał analiz systemu organizacji Policji na obszarze KWP obejmującej planowane zmiany likwidacji, przekształcenia i utworzenia posterunków.

(akta kontroli str. 17-18)

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Zbadano na podstawie regulaminów KPP w Świebodzinie i Sulęcinie, dot. *PP* w Zbąszynku i Lubniewicach.

⁴ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ W 2016 r. odtworzono 3 zlikwidowane *PP*, w 2017 r. utworzono 3 *PP*, w 2022 r. utworzono jeden *PP*.

1.1.3. W KWP nie opracowano procedur rozpatrywania wniosków komendantów miejskich i powiatowych w sprawie tworzenia PP oraz wniosków o zmiany organizacyjno-etatowe dokonywane w strukturach jednostek organizacyjnych Policji na terenie województwa, w tym dotyczących planowanego tworzenia posterunków Policji. W zakresie rozpatrywania wniosków w sprawie tworzenia PP stosowano wymogi określone w piśmie Zastępcy Komendanta Głównego Policji z dnia 31 maja 2016 r.

(akta kontroli str. 19-21)

W latach 2016-2023 (I półrocze) do Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp. wpłynęło łącznie 13 wniosków w sprawie utworzenia/odtworzenia posterunków policji⁶, z których:

- ✓ trzy wnioski zaopiniowano pozytywnie⁷ (przy czym jeden posterunek⁸ nie został jeszcze utworzony, trwa budowa siedziby posterunku – planowany termin zakończenia w 2024 r.). Uzasadnieniem akceptacji wniosków dotyczących PP w Zbąszynku i Słońsku były m.in. wnioski płynące z analizy stanu bezpieczeństwa, wzrost liczby interwencji na terenie gminy i wydłużenie czasu reakcji na zgłoszenie oraz położenie gminy, wpływające na wzmożony ruch tranzytowy i podróźnych, oraz zlokalizowanie na terenie gminy Oddziału Zakładu Karnego. W przypadku wniosku dotyczącego PP w Bogdańcu, wskazano, że przeprowadzona analiza stanu bezpieczeństwa na terenie gminy Bogdaniec nie wskazuje jednoznacznie na potrzebę utworzenia na tym terenie posterunku Policji, jednakże biorąc pod uwagę społeczne oczekiwania oraz obrane kierunki pracy i realizowane działania zmian wizerunkowych formacji należy stwierdzić zasadność utworzenia posterunku Policji w Bogdańcu. Uwzględniając wnioski płynące z przytaczanych danych dotyczących zmniejszenia liczby przestępstw kryminalnych przy jednoczesnym wydłużeniu czasu reakcji na zdarzenie oraz zmniejszeniu liczby pełnionych służb na terenie gminy Bogdaniec, zasadnym jest utworzenie posterunku Policji
- ✓ w trzech przypadkach w odpowiedzi na pismo Biura Prewencji Komendy Głównej Policji⁹ w sprawie informacji dotyczącej skonkretyzowanych działań na rzecz odtworzenia uprzednio zlikwidowanych posterunków/komisariatów Policji wskazano, że zgodnie z oczekiwaniami lokalnych społeczności planowane jest odtworzeniem PP w Dobiegniewie, Szlichtyngowej i Kargowej;
- ✓ siedem wniosków zostało zaopiniowanych negatywnie¹⁰ przez KWP, z uwagi m.in. na: brak obiektywnych czynników uzasadniających potrzebę utworzenia PP, istnienie innych możliwości organizacyjnych mogących przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców niż utworzenie PP (wskazano na pojęte działania w celu tworzenia dodatkowego etatu dzielnicowego), podejmowanie skutecznych działań mających wpływ na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, z analizy stanu bezpieczeństwa nie wynika potrzeba utworzenia PP, a gmina nie ma możliwości partycypowania w kosztach przystosowania lokalu na potrzeby PP ani też możliwości finansowania dodatkowego etatu dzielnicowego.
Dwa spośród siedmiu wyżej wymienionych wniosków ostatecznie zostały jednak zaopiniowane pozytywnie. I tak:

⁶ W tym: 10 w sprawie odtworzenia, 3 w sprawie utworzenia.

⁷ Wnioski dotyczyły PP w Zbąszynku, Bogdańcu i Słońsku.

⁸ W Słońsku.

⁹ Pismo numer EP-44/226/16 z dnia 19.04.2016 r.

¹⁰ Wnioski dotyczyły PP w Bledzewie, Nowym Miasteczku, Czerwieńsku, Małomicach, Wymiarkach, Przytocznej i Lubniewicach.

- PP w Przytocznej negatywnie zaopiniowany przez KWP m.in. z uwagi na to, że istnieją inne możliwości poprawy poczucia bezpieczeństwa niż utworzenie PP oraz podjęte działania w celu tworzenia drugiego etatu dzielnicowego. Biuro Prewencji Komendy Głównej poinformowało, że przesłany materiał nie pozwala na zajęcie jednoznacznego stanowiska w sprawie. Decyzja o podjęciu działań w tym zakresie jest inicjatywą własną Komendanta Powiatowego inspirowaną sygnałami lokalnego samorządu. Wskazano na konieczność kontynuowania uzgodnień w przedmiotowym zakresie z samorządem lokalnym po uprzednim oszacowaniu kosztów koniecznych do poniesienia tego rodzaju inwestycji. Ostatecznie Komendant Wojewódzki Policji stwierdził, że uwzględniając argumenty przytaczane przez wójta gminy oraz wnioski płynące z analizy stanu bezpieczeństwa utworzenie PP w Przytocznej będzie pozytywnie wpływać na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa zarówno mieszkańców gminy jak i osób czasowo przebywających na jej terenie;
- PP w Lubniewicach mimo negatywnej opinii KWP uzasadnionej m.in. tym, że istnieją inne możliwości poprawy poczucia bezpieczeństwa niż utworzenie PP oraz faktem, że wzrost liczby zdarzeń i interwencji jest odnotowywany szczególnie w okresie letnim, co ma bezpośredni związek z wypoczynkowym charakterem gminy, wniosek został pozytywnie zaopiniowany przez Komendanta Głównego Policji z zastrzeżeniem, że obsada nowopowstałej komórki nastąpi z posiadanych w garnizonie etatów.

Zarówno w Przytocznej jak i Lubniewicach zostały utworzone PP.

(akta kontroli str. 4-14, 22-23, 242-281, 377-379)

1.1.4. W KWP nie wprowadzono formalnej procedury weryfikowania i opiniowania proponowanych przez Komendantów Powiatowych Policji zmian organizacyjnych w kierowanych przez nich jednostkach.

(akta kontroli str. 24)

Na podstawie ośmiu wniosków dotyczących zmian organizacyjnych w Komendach Powiatowych Policji (dalej: *KPP*) związanych z utworzeniem siedmiu PP ustalono m.in., że:

- ✓ wnioski w sprawie dokonania zmian były każdorazowo opiniowane przez Wydział Kadr i Szkoleń oraz Wydział Prewencji, a także przez inne Wydziały, jeżeli wymagały tego wnioskowane zmiany¹¹,
- ✓ wszystkie rozkazy organizacyjne były sprawdzone przez Wydział Kadr i Szkolenia, a Wydział Finansów potwierdzał możliwości finansowe na wprowadzenie zmian w rozkazie.

(akta kontroli str. 25-47)

1.1.5. W latach 2016-2023 (I półrocze) Komendant Wojewódzki Policji przekazał łącznie 20 etatów przydzielonych przez Komendanta Głównego Policji w związku z utworzeniem/odtworzeniem, w tym okresie, posterunków Policji, w tym dla:

- ✓ Komendy Miejskiej Policji z Zielonej Górze – jeden etat na wzmocnienie posterunku Policji w Kargowej (2017 r.),

¹¹ Przykładowo: wnioski dotyczące PP w Zbaszynku i Szlichtyngowej były opiniowane przez Wydział Kryminalny z uwagi na planowane umieszczenie w strukturze posterunku tylko komórki organizacyjnej ds. prewencji; wnioski dotyczące PP w Zbaszynku i Lubniewicach były opiniowane przez Wydział Ruchu Drogowego z uwagi na planowane przesunięcia do tego PP funkcjonariuszy z Wydziału Ruchu Drogowego.

- ✓ Komendy Powiatowej Policji w Strzelcach Krajeńskich – dwa etaty na wzmocnienie posterunku Policji w Dobiegniewie (2017 r. i 2022 r.),
- ✓ Komendy Powiatowej Policji we Wschowie – dwa etaty na wzmocnienie posterunku Policji w Szlichtyngowej (2017 r. i 2022 r.).

Uzasadnieniem przyznania etatów przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w 2017 r. dla ww. Komend było zwiększenie efektywności działań Policji na rzecz bezpieczeństwa i porządku prawnego.

- ✓ Komendy Powiatowej Policji w Międzyrzeczu – trzy etaty na wzmocnienie posterunku Policji w Przytocznej (2017 r. – dwa etaty; 2022 r. – jeden etat),
- ✓ Komendy Powiatowej Policji w Sulęcinie – trzy etaty na wzmocnienie posterunku Policji w Lubniewicach (2017 r. – dwa etaty; 2022 r. – jeden etat),
- ✓ Komendy Miejskiej Policji w Gorzowie Wlkp. – osiem etatów na wzmocnienie posterunku Policji w Bogdańcu¹²,
- ✓ Komendy Powiatowej Policji w Świebodzinie – jeden etat na wzmocnienie posterunku Policji w Zbąszynku.

W rozkazach organizacyjnych Komendanta Wojewódzkiego Policji nie wskazywano uzasadnienia dla przyznania etatów. Wskazywano dane zarządzenia organizacyjnego Komendanta Głównego Policji, na podstawie którego etaty przyznano.

Komendant Główny Policji w zarządzeniach organizacyjnych, stanowiących podstawę przyznania etatów wskazywał na wymogi sprawności działania w realizacji ustawowych i regulaminowych zadań, poprawności, rzetelności oraz zapewnienia ciągłości ich realizacji.

(akta kontroli str. 48-118)

W latach 2016-2023 (I półrocze) Komendant Wojewódzki Policji nie przekazywał z własnych zasobów etatów w związku z tworzeniem PP.

(akta kontroli str. 48)

1.1.6. Na podstawie analizy regulaminów Komendy Powiatowej Policji w Świebodzinie¹³ i Sulęcinie¹⁴ dotyczących zmian wynikających z utworzenia posterunków Policji w Zbąszynku i Lubniewicach ustalono, że:

✓ proces uzgadniania regulaminów koordynował Wydział Kadr i Szkolenia KWP, co było zgodne z § 24 ust. 8 Zarządzenia numer 17 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie metod i form wykonywania w Policji zadań w zakresie legislacji, pomocy prawnej i informacji prawnej (dalej: *zarządzenie KGP*);

✓ projekty regulaminów były uzgadnianie z komórkami organizacyjnymi, których zakresu działania projekty dotyczyły, co było zgodne z §12 ust. 1 pkt 1 w związku z §24 ust. 7 zarządzenia KGP;

✓ w odniesieniu do projektu zmiany regulaminu Komendy Powiatowej Policji w Świebodzinie Wydział Nieruchomości wniósł o dodanie do zadań Zespołu do spraw Finansów i Zaopatrzenia zapisu dotyczącego wprowadzania nałożonych mandatów. Ustalono jednak, że zadanie jest realizowane przez Wydział Prewencji i zadanie to zostało dopisane do zakresu zadań tego Wydziału;

✓ w odniesieniu do projektu regulaminu Komendy Powiatowej Policji w Sulęcinie wniesiono m.in. następujące uwagi i propozycje dotyczące:

¹² Etaty przyznane zarządzeniem organizacyjnym Komendanta Głównego Policji numer 76/22 z dnia 29.08.2022 r., posterunek odtworzono 30.09.2022 r.

¹³ Regulamin zmieniający Regulamin z dnia 13.05.2015 r.

¹⁴ Regulamin Komendy Powiatowej Policji.

- zmiany zapisów dotyczących zadań komórki łączności i informatyki w związku z potrzebą ujednoczenia zakresu zadań komórek łączności i informatyki w jednostkach podległych KWP,
- przeniesienia zadania polegającego na prowadzeniu ewidencji skargi i wniosków z zakresu zadań Wydziału Kadr i Szkolenia do zakresu zadań Wydziału Prewencji,
- usunięcie powtarzających się zapisów dotyczących zadań realizowanych przez Wydział Ruchu Drogowego oraz przeniesienie zadania polegającego na uczestnictwie w procesie sprawdzenia kwalifikacji dzieci i młodzieży szkolnej przed uzyskaniem karty rowerowej i motorowerowej do szczegółowego zakresu zadań¹⁵ Wydziału Ruchu Drogowego w Sulęcinie;
- w zakresie działania Zespołu ds. Prezydialnych i Ochrony Informacji Niejawnych: usunięcie powtarzających się zadań, dopisanie zadań w zakresie zniesienia/zmiany klauzuli tajności oraz propozycja zmiany zapisów odnoszących się do składnicy akt i działalności archiwalnej.

Wniesione uwagi i propozycje zmian zostały uwzględnione.

Wprowadzone przez Komendantów Powiatowych Policji w Świebodzinie i Sulęcinie Regulaminy zostały podpisane w porozumieniu z Komendantem Wojewódzkim Policji.

(akta kontroli str. 128-200)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2 Zabezpieczenie logistyczno-finansowe tworzonych posterunków

Opis stanu
faktycznego

1.2.1. Naczelnik Wydziału Finansów wskazała, że: szacowanie skutków finansowych zmian kadrowych w związku z utworzenia PP odbywało się w oparciu o przesyłane w tym zakresie wnioski personalne z KMP/KPP. Wydział Finansowy opiniuje na bieżąco wnioski personalne dotyczące awansów w grupie/dodatku służbowym/funkcyjnym oraz dotyczące przeniesień funkcjonariuszy w celu wyliczenia skutku finansowego uposażeń.

Zgodnie z rozkazami organizacyjnymi dotyczącymi odtworzenia/utworzenia PP, zmiany organizacyjne w poszczególnych KMP/KPP polegały na przesunięciu funkcjonariuszy w ramach danej jednostki. Jedynie w przypadku przeniesień funkcjonariuszy z dotychczasowych stanowisk na stanowiska kierownicze PP były ponoszone z tego tytułu dodatkowe koszty (dodatek funkcyjny, awans w grupie zaszerogowania), które łącznie dla wszystkich utworzonych/ odtworzonych w kontrolowanym okresie PP wynosiły 4.346,50 zł miesięcznie (w tym: Lubniewicie – 372 zł miesięcznie, Zbąszynek – 498,40 zł miesięcznie).

(akta kontroli str. 204-206)

1.2.2. W latach 2016-2023¹⁶ wykorzystanie etatów policyjnych¹⁷ przedstawiało się następująco:

- ✓ służba kryminalna w Komendzie Wojewódzkiej Policji od 0,43 do 0,47; w Komendach powiatowych/miejskich Policji od 0,31 do 0,32;
- ✓ służba prewencyjna w Komendzie Wojewódzkiej Policji od 0,40 do 0,46; w Komendach powiatowych/miejskich Policji od 0,65 do 0,66;

¹⁵ Kierownik komórki organizacyjnej Komendy określa szczegółowy zakres zadań podległej komórki organizacyjnej uwzględniający jej strukturę, zatwierdzany przez Komendanta - § 8 ust. 3 Regulaminu Komendy Powiatowej Policji.

¹⁶ Według stanu na dzień 1 lipca każdego roku.

¹⁷ Stosunek liczby etatów dla danego rodzaju służby do liczby etatów ogółem.

- ✓ służba wspomagająca w Komendzie Wojewódzkiej Policji od 0,10 do 0,12; w Komendach powiatowych/miejskich Policji 0,001

(akta kontroli str. 207)

1.2.3. W latach 2016-2021 i w 2023 r. (stan na 30 czerwca) Komendant Wojewódzki Policji nie występował do Komendanta Głównego Policji o wzmocnienie etatowe w związku z tworzeniem PP.

W dniu 18 sierpnia 2022 r. Komendant Wojewódzki Policji złożył do Komendanta Głównego Policji wniosek o wzmocnienie etatowe województwa lubuskiego ośmioma etatami niezbędnymi do planowanego odtworzenia PP w Bogdańcu. Zarządzeniem organizacyjnym z dnia 29 sierpnia 2022 r.¹⁸ zwiększył liczbę etatów o osiem w związku z utworzeniem PP w Bogdańcu. Włączone etaty zostały przekazane z rezerwy etatowej Komendanta Głównego Policji wynikającej z ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ustanowieniu *Programu modernizacji Policji (...)*¹⁹. Przyznając etaty Komendant Główny Policji kierował się wymogami sprawności działania w realizacji regulaminowych zadań, poprawności, rzetelności oraz zapewnienia ciągłości ich realizacji.

Etaty skierowano do PP w Bogdańcu.

(akta kontroli str. 118-127)

1.2.4. W zakresie oszacowania w KWP kosztów odtworzenia/utworzenia PP (dla pozytywnie zaopiniowanych wniosków) ustalono m.in., że:

- ✓ przypadku posterunków Policji w Dobiegniewie, Kargowej i Szlichtyngowej oszacowano koszty dotyczące robót budowlanych, kosztów wyposażenia teleinformatycznego oraz pierwszego wyposażenia. Ponadto w przypadku PP w Kargowej i Szlichtyngowej Gmina zadeklarowała nieodpłatne udzielenie pomieszczeń, a przypadku PP Dobiegniew partycypowanie w kosztach odtworzenia posterunku w kwocie 10 tys. zł;
- ✓ w przypadku PP w Zbąszynku samorząd zobowiązał się do dalszego i ciągłego ponoszenia kosztów funkcjonowania zajmowanych przez Policję lokali oraz dalsze przeznaczanie środków pieniężnych na Fundusz Wsparcia Policji w celu realizacji służb ponadnormatywnych. Aktualnie zajmowane przez policjantów pomieszczenia gwarantują możliwość funkcjonowania w nich posterunku Policji. Poczyniono jednak wstępne uzgodnienia z gminą Zbąszynek w zakresie remontu i przydzielenia kolejnych pomieszczeń pod przyszły posterunek Policji z uwzględnieniem kompleksowego wyposażenia. Całkowity koszt w tym zakresie zobowiązała się ponieść Gmina Zbąszynek. Dostęp do Internetu zewnętrznego zapewni Gmina, jednakże koszty wyposażenia i utrzymania infrastruktury teleinformatycznej będzie musiała ponieść Policja. Z przedłożonych w toku kontroli dokumentów wynikało, że Gmina przekazała darowiznę na sprzęt łączności i informatyki w wysokości 28 tys. zł;
- ✓ PP w Bogdańcu - wójt gminy zobowiązał się do przeprowadzenia na koszt gminy remontu i dostosowania pomieszczeń do potrzeb PP, natomiast koszty wyposażenia obiektu w sprzęt kwaterunkowy i teleinformatyczny oszacowano na kwotę 115 tys. zł.

(akta kontroli str. 237-241)

¹⁸ Zarządzenie numer 76/22.

¹⁹ Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022-2025” o ustanowieniu „Programu Modernizacji Służby Więziennej w latach 2022-2025” oraz o zmianie ustawy o Policji i niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2448, ze zm.).

1.2.5. W planach inwestycji na lata 2016-2023 nie ujmowano zadań dotyczących utworzonych/odtworzonych posterunków Policji.

W planie inwestycji na 2022 r. ujęto budowę siedziby PP w Słońsku (wniosek o utworzenie posterunku pozytywnie zaopiniowany przez KWP w grudniu 2021 r.). Planowany termin realizacji: lata 2022-2024; wartość kosztorysowa inwestycji po aktualizacji 4.227,3 tys. zł (wartość pierwotna: 3.915,8 tys. zł), planowane źródła finansowania: środki budżetu państwa. W 2022 r. poniesiono nakłady ze środków budżetowych w kwocie 1,8 tys. zł na wykonanie opracowania geotechnicznego o warunkach gruntowo-wodnych pod projektowany PP. Na 2023 r. zaplanowano wydatki w kwocie 200 tys. zł ze środków Programu Modernizacji Policji na wykonanie pełnobrańowej dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla tej inwestycji.

(akta kontroli str. 203)

1.2.6. W latach 2016-2023 KWP otrzymała wsparcie dla utworzonych/odtworzonych PP z następujących źródeł zewnętrznych:

- ✓ Fundusz Wsparcia Policji 100,4 tys. zł (na zakup: klimatyzatorów, sprzętów i materiałów łączności i informatyki, sprzętu i wyposażenia kwaterunkowego, wypłata za służby ponadnormatywne²⁰);
- ✓ Gminy:
 - darowizny na sprzęt łączności i informatyki – 32,7 tys. zł;
 - remonty pomieszczeń PP – 637,1 tys. zł;
 - użyczenie laptopa wraz z oprogramowaniem o wartości 4,3 tys. zł;
 - zakup gabloty ogłoszeniowej – 0,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 208-210, 419-422)

1.2.7. W związku z utworzeniem nowych posterunków Policji w KWP nie dokonywano analizy wzrostu nakładów finansowych i potrzeb rzeczowych związanych z utrzymaniem siedziby PP oraz zakupem usług i wyposażenia służbowego.

Naczelnicy Wydziałów Gospodarki Materiałowo – Technicznej, Nieruchomości oraz Łączności i informatyki wskazali w podległych im Wydziałach prowadzone są na bieżąco analizy dotyczące: wydatków związanych z utrzymaniem pełnej sprawności sprzętu transportowego, wydatków związanych z utrzymaniem obiektów (zakup mediów) oraz funkcjonowaniem obiektów (opłaty za przesyłki pocztowe, zakup materiałów).

(akta kontroli str. 211-222)

Naczelnik Wydziału Gospodarki Materiałowo – Technicznej wskazał, że na podstawie sporządzanych przez Miejskie i Powiatowe Komendy Policji (z uwzględnieniem PP) comiesięcznych sprawozdań z gospodarowania materiałami pędnymi i smarami, analizowany jest przebieg sprzętu transportowego oraz zużycie materiałów pędnych i smarów dla garnizonu lubuskiego. W Wydziale prowadzona jest ewidencja ilościowa i wartościowa służbowego sprzętu, uzbrojenia, umundurowania, techniki specjalnej i transportu dla poszczególnych Komend Miejskich i Powiatowych. Komendant Miejski/Powiatowy, uwzględniając potrzeby służby uprawniony jest między innymi do realokacji służbowego sprzętu i wyposażenia pomiędzy podległymi jednostkami w celu prawidłowego zabezpieczenia potrzeb organizacyjnych.

(akta kontroli str. 211-213)

Naczelnik Wydziału Nieruchomości wskazał, że: PP zostały odtworzone/utworzone dzięki skutecznej współpracy z samorządem lokalnym. Sześć z siedmiu posterunków

²⁰ PP w Lubniewicach – 0,3 tys. zł (2022 r.); PP w Bogdańcu – 1,5 tys. zł (2022 r. – 1,2 tys. zł; 2023 r. – 0,3 tys. zł).

zostało wyremontowanych i doposażonych ze środków budżetowych gmin. Siedziby sześciu posterunków użytkowane są na podstawie umów użyczenia. W przypadkach trzech PP²¹ KWP nie ponosi kosztów utrzymania obiektów. Budynek PP w Dobiegniewie znajdował się w trwałym zarządzie KWP i były ponoszone koszty jego utrzymania przed odtworzeniem posterunku. Był on wykorzystywany na potrzeby Komendy Powiatowej w Strzelcach Krajeńskich.

(akta kontroli str. 215-217)

Naczelnik Wydziału Łączności i Informatyki wskazał, że większość wyposażenia teleinformatycznego została zakupiona ze środków samorządowych.

(akta kontroli str. 220-222)

W latach 2016-2023 Komendanci Miejscy/Powiatowi nie zgłaszali do KWP potrzeb związanych z przeprowadzeniem dodatkowych prac remontowych w siedzibach odtworzonych/utworzonych posterunków, a także nie wskazywali na konieczność doposażenia w dodatkowy sprzęt kwaterunkowy, techniki biurowej, łączności i informatyczny.

(akta kontroli str. 224-236)

W 2022 r. na utrzymanie PP utworzonych/odtworzonych w latach 2016-2023 poniesiono wydatki w łącznej kwocie 72,8 tys. zł (2 tym: zakup mediów – 68,2 tys. zł; podatek od nieruchomości 4,6 tys. zł).

(akta kontroli str. 223)

1.2.8. Wydział Nieruchomości Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. podejmował działania mające na celu zapewnienie spełniania wymogów w zakresie standardów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych posterunków Policji.

Naczelnik Wydziału Nieruchomości wskazał, że Inspektorzy Wydziału na etapie realizacji odtworzenia/utworzenia posterunków, w ramach wizji lokalnych i spotkań z przedstawicielami samorządów lokalnych przedstawiali rozwiązania mające na celu dostosowanie wskazanych pomieszczeń do potrzeb funkcjonowania posterunku. Działania te nie były dokumentowane. Jednocześnie Naczelnik wskazał, że według zapisów zawartych w *Wytycznych Nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 lipca 2013 r. w sprawie standardów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych obowiązujących w obiektach służbowych Policji*, nie można ocenić, czy dane warunki lokalowe w poszczególnych posterunkach są spełnione. Siedziba posterunku w zależności od potrzeb powinna składać się z wymienionych wskazanych pomieszczeń, jeśli możliwości lokalowe na to pozwalają. Wykaz tych pomieszczeń nie jest jednak obligatoryjny. Ww. Wytyczne określają jedynie charakter wzorcowy rozwiązań funkcjonalno-użytkowych, jakim powinny odpowiadać obiekty służbowe Policji, w tym posterunki Policji. Stosowanie *Wytycznych* jest wymagalne tylko w przypadku możliwości ich zastosowania w całości lub w części. W związku z powyższym nie można określić, czy istnieją odstępstwa od standardów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych w poszczególnych siedzibach posterunków Policji. Komendanci Powiatowi Policji nie wnioskowali o doposażenie siedzib/dostosowanie do standardów posterunków Policji.

(akta kontroli str. 224-227)

Naczelnik Wydziału Łączności i Informatyki wskazał, że na etapie realizacji odtworzenia/utworzenia posterunków Policji przy współpracy z samorządem lokalnym w celu dostosowania siedzib posterunków Policji do standardów technicznych,

²¹ W Szlichtyngowej, Zbąszynku i Bogdańcu.

funkcjonalnych i użytkowych, określano na podstawie obowiązujących norm potrzeby w zakresie doposażenia posterunków w sprzęt teleinformatyczny. Władze samorządowe w miarę swoich możliwości finansowych starały się te potrzeby realizować w formie Funduszu Wsparcia Policji bądź darowizny, a pozostały ewentualnie brakujący sprzęt niezbędny do zapewnienia prawidłowej realizacji zadań przekazywany był z Wydziału Łączności i Informatyki KWP w Gorzowie Wlkp.

(akta kontroli str. 232-236)

Wydział Gospodarki Materiałowo-Technicznej dokonywał naliczeń norm należności wyposażenia w sprzęt i sukcesywnie zaopatrywał podległe jednostki KMP/KPP, w tym posterunki Policji zgodnie z wymogami określonymi w obowiązujących przepisach. Na podstawie Zarządzenia nr 9 Komendanta Głównego Policji z dnia 5 maja 2015 r. w sprawie norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów w sprzęt transportowy do końca pierwszego kwartału każdego roku KWP w Gorzowie Wlkp. przesyłała Dyrektorowi Biura Logistyki Policji KGP zaktualizowane normy wyposażenia w sprzęt transportowy, w których uwzględniane były między innymi normy po 1 samochodzie osobowym oznakowanym lub nieoznakowanym z segmentu C dla każdego posterunku Policji znajdującego się na terenie działania jednostek organizacyjnych Policji.

Ponadto na podstawie zarządzenia nr Z-34 Komendanta Głównego Policji z dnia 17 października 2017 r. w sprawie norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów w niezbędne uzbrojenie oraz sprzęt techniczno-bojowy w terminie do dnia 15 lutego każdego roku KWP w Gorzowie Wlkp. przesyłała Dyrektorowi Biura Logistyki Policji KGP zaktualizowane normy należności uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego dla etatu Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. oraz dla etatu zmilitaryzowanej Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp., w tym dla KMP/KPP (zastrzeżony zbiorczy wykaz). Tabela nr 1 w/w zarządzenia określa wyposażenie indywidualne poszczególnych policjantów, natomiast tabela nr 2 określa normy wyposażenia komórek org. Policji (najmniejszą komórką organizacyjną jest Komisariat Policji). Nie przewidziano norm wyposażenia dla Posterunków Policji. Należności na poszczególny sprzęt uzbrojenia wylicza się dla każdej KMP/KPP oddzielnie wg etatów dla poszczególnych służb.

Ponadto Naczelnik wskazał, że w trakcie bieżącej działalności i funkcjonowania KMP/KPP (w tym posterunków Policji), Wydział Materiałowo - Technicznej KWP w Gorzowie Wlkp. w ramach realizowanych zadań sukcesywnie doposaża jednostki w niezbędny sprzęt, wyposażenie i materiały wynikające z norm należności. W/w asortyment przekazany jest na stan jednostek KMP/KPP, w których to kierownik jednostki podejmuje decyzję o ich rozdysponowaniu i zagospodarowaniu.

(akta kontroli str. 228-231)

Komendanci Powiatowi Policji nie wnioskowali o doposażenie siedzib/dostosowanie do standardów posterunków Policji.

(akta kontroli str. 224-236)

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Komendant Wojewódzki Policji weryfikował prawidłowość zmian organizacyjnych pod kątem spełniania wymogów formalnych, w tym zapewnienia wymaganej liczby i rodzajów etatów funkcjonariuszy PP oraz jego struktury etatowej. Zmiany Regulaminów Komendy Powiatowej²² Policji dotyczących zmian wynikających

²² KPP w Świebodzinie i Sulęcinie.

z utworzenia PP²³ były procedowane zgodnie z Zarządzeniem²⁴ Komendanta Głównego Policji w sprawie metod i form wykonywania w Policji zadań w zakresie legislacji, pomocy prawnej i informacji prawnej. KWP podejmowała aktywne działania mające na celu pozyskanie zewnętrznego wsparcia dla utworzonych/odtworzonych PP. Efektem powyższego było m.in. wyremontowanie siedziby sześciu z siedmiu odtworzonych posterunków ze środków samorządu terytorialnego. KWP podejmowała działania mające na celu zapewnienie spełniania wymogów w zakresie standardów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych posterunków Policji.

OBSZAR

2. Nadzór komendanta wojewódzkiego Policji nad funkcjonowaniem PP oraz KPP

Opis stanu faktycznego

2.1. W Wydziale Prewencji KWP nie opracowywano zbiorczych analiz wyników funkcjonowania PP.

(akta kontroli str. 282-285)

Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji wskazał, że w 2017 r. przeprowadzono kontrole w trybie uproszczonym w pięciu PP utworzonych/odtworzonych po 2016 r. Ponadto tworzone są *Analizy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego* na potrzeby dyslokacji służby patrolowej, które służą do oceny funkcjonowania jednostki organizacyjnej Policji m.in. na podstawie planowanych i zrealizowanych działań. Analizy te dotyczą wszystkich jednostek podległych komendantom miejskim/powiatowym Policji w tym PP.

(akta kontroli str. 286-287)

Kontrole przeprowadzono w PP w Szlichtyngowej, Kargowej, Dobiegniewie, Zbąszynku i Przytocznej. Przedmiotem kontroli była ocena prawidłowości struktury komórki i organizacji służby, rzetelności i kompletności prowadzenia odpraw do służby i rozliczeń ze służby, prawidłowości i kompletności prowadzenia dokumentacji służbowej oraz dostępności policjantów dla lokalnej społeczności.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sformułowano m.in. wnioski dotyczące: kierowania do służby na posterunku w miarę możliwości doświadczonych policjantów i dążenie do zapewnienia pełnego stanu etatowego w komórce organizacyjnej, zapewnienie prawidłowego planowania, zatwierdzania i wykonywania służb przez policjantów z posterunku, spowodowanie zapewnienia obecności policjantów PP w siedzibie posterunku podczas wyznaczonych dyżurów.

(akta kontroli str. 288-374)

W toku kontroli ustalono, że od 2018 r. nie przeprowadzano kontroli funkcjonowania posterunków. Naczelnik Wydziału Kontroli wskazała, że: Wydział przeprowadza kontrole ujmowane w rocznych planach kontroli tworzonych na podstawie potrzeb zgłaszanych przez odpowiednie komórki organizacyjne, w tym między innymi Wydział Prewencji, który nie zgłaszał potrzeby kontroli funkcjonowania posterunków. Ponadto przeprowadzane są kontrole pozaplanowe na polecenie Komendanta Wojewódzkiego Policji, przy czym w tym okresie Komendant Wojewódzki Policji nie zlecał kontroli funkcjonowania posterunków Policji.

(akta kontroli str. 375)

²³ PP w Zbąszynku i Lubniewicach.

²⁴ Zarządzenie numer 17 z dnia 14.05.2014 r.

Naczelnik Wydziału Prewencji wskazał, że do Wydziału nie wpływały informacje mogące wskazywać na nieprawidłowości w funkcjonowaniu posterunków, a tym samym na potrzebę zgłoszenie do planów kontroli w tym zakresie.

(akta kontroli str. 376-379)

Na podstawie analiz stanu bezpieczeństwa za lata 2019-2023 (I półrocze) ustalono m.in., że analizy stanu bezpieczeństwa były tworzone na poziomie komend miejskich/powiatowych i obejmowały swoim zakresem m.in. przestępstwa kryminalne, przestępczość w wybranych kategoriach oraz informacje o liczbie policjantów służby prewencyjnej skierowanych do służby patrolowej i obchodowej danej jednostki organizacyjnej Policji. Na podstawie analizy sformułowano m.in. wnioski dotyczące zobowiązania komendantów miejskich/powiatowych do stałego monitorowania na podległym terenie poziomu przestępstw kryminalnych, wzmożenia działań w zakresie ograniczenia kradzieży samochodów na podległym terenie, podejmowanie adekwatnych działań ukierunkowanych na ograniczenie wskazanej przestępczości oraz poziomu wakatów i delegowań w podstawowych komórkach prewencyjnych i dążenie do zwiększenia liczby kierowanych do służb zewnętrznych umundurowanych patroli policyjnych.

(akta kontroli str. 380-417)

W analizie za 2019 r. wskazano konieczność opracowania i wdrożenia działań: w zakresie ograniczenia kradzieży na podległym terenie przez Komendanta Powiatowej Policji w Żarach, a w kategorii uszkodzenie rzeczy na terenie podległym Komendantowi Powiatowemu Policji w Nowej Soli. Komendanci zostali zobowiązani do pisemnego poinformowania o skutkach powyższych przedsięwzięć i wywiązali się z tego obowiązku.

(akta kontroli str. 388-392)

2.2. Naczelnik Wydziału Prewencji KWP wskazał, że podstawowym systemem ewidencyjnym funkcjonującym w Policji jest System Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji (SESPOL). System agreguje m.in. dane dotyczące: sił skierowanych do służby patrolowej i obchodowej, czasu służby i absencji, efektywności służby policjanta realizującego zadania o charakterze prewencyjnym, czynności policjanta w ruchu drogowym, sprawozdania z efektów działań Policji wykonywanych w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na ich rzecz. Nadzór ten jest sprawowany poprzez generowanie okresowych raportów w wersji elektronicznej w rozbiciu na poszczególne jednostki szczebla powiatowego i miejskiego podległe KWP. Raporty te zawierają dane wprowadzone przez funkcjonariuszy komend miejskich i powiatowych, a także wszystkich podległych im komisariatów i posterunków Policji.

(akta kontroli str. 282-285)

2.3. W latach 2016-2023 (I półrocze) do KWP nie wpływały wnioski dotyczące funkcjonowania posterunków Policji.

W kontrolowanym okresie wpłynęło dziewięć skarg dotyczących funkcjonowania posterunków Policji, które dotyczyły: niewłaściwego zachowania policjanta (nękanie telefonami, obrażanie i grożenie skarżącemu i jego partnerce oraz fotografowanie z ukrycia), braku właściwych działań w sprawie kradzieży samochodów skarżącego, sposobu przesłuchania w PP Dobiegniew, braku reakcji policjantów na zgłoszenie skarżącej oraz sposobu prowadzenia czynności procesowych (umorzenie postępowania przez prokuratora), sposobu prowadzenia czynności w sprawie o wykroczenia, braku reakcji funkcjonariuszy na zgłoszenie w sprawie napadu na dom skarżącego.

Skargi zostały przekazane do właściwych Komend Powiatowych Policji. Nie potwierdzono zasadności sformułowanych zarzutów. W przypadku skargi na umorzenie postępowania przez prokuratora wskazano, że organem właściwym do rozpatrzenia zażalenia jest sąd.

(akta kontroli str. 418)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant Wojewódzki Policji rzetelnie sprawował nadzór nad podległymi jednostkami (w tym PP) m.in. poprzez analizy stanu bezpieczeństwa, na podstawie których formułowano wnioski do Komendantów Miejskich/Powiatowych. W sposób właściwy procedował również skargi dotyczące funkcjonowania posterunków.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zielona Góra, 3 października 2023 r.

Kontroler
Anna Huziej
Główny specjalista kontroli
państwowej
/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
p.o. Dyrektora
Andrzej Aleksandrowicz
/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/